

דף עיון דפי

"לייהודים היתה אורה" אמר רבי יהודה:
אורה - זו תורה.

וכך הוא אומר:
"כי נר מצוה ותורה אור" [מגילה ט"ז]

לזכרה של: אורה מושקוביץ ע"ה
משוואות-יצחק

במפרשים

י"ל ע"י מ.מושקוביץ * משוואות-יצחק 79858 ד.ג.שדה-גת * טל': 08-8616173 * פקס: 08-8616174

脾שֶׁת צו' לשנת תשע"ז

א. רבינו בחיי.

פרק ר' פסוק ג': וכיון שהאדם עבד להקב"ה ונתחייב לעבד אותו אי אפשר שתהיה העבודה שלמה עד שיקבל העבד עליו כל מודות העבדות⁴², והם: ההכנה והשלוח לפניו, לא שיתנаг לפניו במדת אדנות ושרה כי היה מבוֹה כבוד אדוניו ואמר שלמה ע"ה: אל תהדר לפני מלך⁴³, וכל שכן לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, לפי שהగאה היא לבושה. וכענין שכחוב: ה' מלך גאות לבש⁴⁴, והעוטה לבוש המלך הרי הוא מבוֹה את המלך. ומפני זה הכהן העובד המיחוד לעבודת המקדש כזה לו הכתוב שירים את הדשן בכל יום שהיה עבדה קלה שבעבדותם כדי שיפול ולכנע לפני הש"ג. וכן מצינו בהל' חזון כשחיה שמח בשמחה בית השואבה היה מركז ואומר: אם אני כאן הכל כאן, אם אין אני כאן מי כאן⁴⁵. וגם רבנן גמליאל⁴⁶ וגדולי החכמים היו מקדמים שם בבית המקדש והוא נוהגין בעzman קלות ראש לכבודם. וכבר ידעת שהקדושים שבבני ישראל היו בני לוי ומנה אותן הכהנים שילכו אחריו העגולות שהוא מנוי כל אצל בני אדם. הוא שכחוב: ויקח משה את העגולות ואת הבקר ויתן אותם אל הלויים, את שתי העגולות ואת ארבעת הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדותם. ואת ארבע העגולות ואת שמונת הבקר נתן לבני מררי⁴⁷. נמצאת למד שחייב אדם לפחות כבוד אחד שם. וכן אמרו רוזל⁴⁸: הממעט בכבודו עצמו ומרבה כבוד שם מבודד מחרבה וכבודו מחרבה, וכל המרבה בכבודו עצמו ממעט בכבודו שם מבודד שמיים כבוד שמיים במקומו עומד וכבודו מתמעט.

- 1. יכאcola אה הקאייה סכלצערןו אנתקעןqa, נאואר הכתוואק מסקן?
- 2. אה אסלאמי האקען חיינימ סתעריאם קפאמאט סכלצערןqa פקוויזע?
- 3. אה זאטה הכנאה ווועגןט סכלצערןו אפקען אה הכתוואים?
- 4. איך כט זה שיקס סכלצערןqa?
- 5. איך סכלצערן אהין את כט הזאנקאות מהויא אפיקא געיגזען?
- 6. אה אפיקא סכלצערן את כטז�ן?

* * *

ב. בליך יקר.

פרק ר' פסוק ד':

בגדי קדש אלו בדרך כל הארץ, וكمו שתייה עשויה עפָהם אלו קי בגדיו ממש, כי כמו שאלו קי שלו וראי קיה פושטם בשעה שהוא עשויה איזו מלאכה נטבזה ונמס וקיה לובש בגדי פחותים, אך יעשה גם בגדי קדש אלו. ודין מנייה ומנייה: מה בגדי רשות, אף אלו רשות, רدام לא בן, למאי נפקא מנייה תלאם הפטור בגדי.

[ח] ופְשַׁטֵּת את בגדיו וגוו. פרש ר"ש: אין זה חובה, אלא לפך תורה דרך ארץ וכו'. לפי שקשה לר"ש, שהרי בפרש את מות (להلن ט, כב) נאמר "ופשط את בגדי הבד", ולא נאמר שם "בגדיו", ול碼ר ר"ל שאין באים ממש אלא משל הקדש (ספר אחריו יג), ואם כן למה קראן באן "בגדיו", והלא אין שלו, אלא שרצה לומר שיעשה עם

1. קידא זה את הפסוק, מרגע מה הקורע כהן?
2. אק רכזני נסעה גתתין את זגלי כת"י כהן?
3. מה רגע איסיך רכזני גתתין גתתין זגלי כת"י?
4. מה הכאיין פקק?

* * *

ג. בליליק.

אבל התורה היה בו חלה חמץ ומאה אחד, כי המאה לאות שכבר נקבע בעמל לבו, כמו שכתוב אצל ארבעה שארכינן להורות: "וַיָּקְנֻע בְּעַמֵּל לִפְנֵם" (תהלים קו, יב), כי הראשעים ברשותם לבם וכור. ור' ל' דרשוי פסוק "זָבֵח תֹּרֶה יְכָרְבֵנִי" (שם ג, גג) על הזבח יצרו ומתנתקה עלייו וכור (סנהדרין מג), וממשם ראה שזביחת התורה הינו זביחת היצר הרע, על כן מביא לאות תלות מוצאות נקיות מן השואור. אבל מכל מקום ציריך עדין אל היצר הרע לקיום המניין, על כן קי גם תלות חמץ. וכי שלוש תלות מהנה קנeger חלה אחת של חמץ, לפחות מזיאתו ברוב, כי כל אדם ישילש שנוטמי באוריינט פליטאי, במקרא, וממנה, ותלמוד, וחילך רבי עיי יתן אל קיימ גופו.

פרק ו' פסוק ח': וַיַּעֲמֹד הַרְחַקְתָּה הַשְׂאוֹר, נראה לפרש בשני דרכים. הדרך האחד הוא, לדברי רבינו אלכסנדר שאמր: "רצוננו לעשות רצונך, אלא ששואור שבעשה מעכב" (ברכות י). ועל זה הדרך פרשנו למעלה פסוק "...כל שאר וכל דבר לא מתקתיו" בפרשנות ויקרא (לעיל ביא), עיין שם. ועל זה נאמר כאן: "קעש גדרים בחתאת וכאשם", כי על ידי זביחת קרבון, האדם זובח יארו, ויבקש והגה אינפה, על כן גם המנחה באה נקיה מן השואור. אמן שטי הלחם של עצרת באו ורואה חמץ, כי אם לא היצר הרע לא היה הפתחותנים עריכין אל התורה יותר מן העלונים, כי בטענה זו נצח משה הפלאחים ואמר: כלום יש יציר הרע בינייכם וכו' (שבת פט). ועוד, שמציאות היצר הרע הכרחי, ולא מלא הוא לא בנה האדם בית ולא נושא אשה, ובמקום התורה אין לחוש שמא יפלץ גדרו, כי התורה תבלין אליו.

ה. יפלץ גדרו

1. איך רכזני אקין את האינס' סאוכ' אוקן ספאלין?
2. מה א ה' הקרכמת הקרכן מסאנ?
3. מה ה' שתי ה' גתת ה' צ'תת ה' ח'?
4. מה ה' יתמה גתת אטה כ'י הא'ק'אים?
5. מה פ'יכא: "התוליה מפ'ין ס'ין?"
6. מה צ'יך צ'ין את ה'יכ' ה'כ'א?

* * *

ד. תוספת ברכבת.פרק ו' פסוק י"ח.

במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת (ו' י"ח) אפשר לחת טעם על מצוה זה ביחס עולה וחטא. משום דכידוע בא קרבן עולה לכפר על הרהור הלב (ראה מזה לפניו למטה בראש פرشה זו בפסוק היא העולה על מוקדה כל הלילה, פסוק ב'). וחטא בא על עבירה בפועל, ואם ישחט החטאת במקומות מיוחד שלא במקומות שחיתת העולה, ידעו שהוא חטא בפועל, ומפני זה יתביש החטא, ואפשר שבשביל זה גם ימנע מההביא קרבנו, וכן בא הצוי לשוחט את החטאת במקומות שוחותין העולה, ואפשר לחסוב שمبיא קרבנו על הרהור בלבד.

וכען סברא זו אינה בירושלמי בכוורת (פרק ג' הלכה ד') לעניין הבחאת בכורדים וקריאת הפרשה השicket להבאה זו (בראש פרשה תבא), ואמרו שם, בראשונה כל מי שידוע לקורות (פרשנה) קורא, וכל מי שאנו יודע לקורות מקרים אחדו, נמנעו מההביא (אללה שלא היו יכולין לקורות בעצמם, שהיו בושין בו), התקינו שהיו מקרים את כולם, גם היודעים.

וכן אמרו בבבלי מס' יומא (פ"ז ב') על הפסוק בתהלים (ל"ב א') אשר נשוי פשע כסוי חטא, שאין צורך לפרש החטא, כדי שלא יתבישו וימנעו מתשובה (ומה שנוהגים אצלו נזדים בחוזים לפרש החטא באשmeno ובעל חטא ביווכ'פ' הוא משום דכוון דהוא גוסח קבע לכל אין מתבישים בו).

piiske

- .1. אַתָּה אָזֶה כְּלֹבֶרֶרֶי גַּסְמִיכָּ?
- .2. אַתָּה גַּסְכָּו וְאַתָּה אַזְסָר הַהֲכִים אַתָּה?
- .3. אַתָּה הַכְּאֵי אַתָּה קִיכְאִים?
- .4. גַּנְתָּה זָרָי גַּכְּגָתָתְךָ תִּיאָמַת רַכְאִים נְכָסָאִים אַתָּה
הַחֲקִים?

* * *

ה. בָּאוֹד יִשְׂרָאֵל.

פרק ז' פָּסֹק בְּדַ, בְּהַ:

(כד) וְחַלְבָּ גְּבַלָּה. מִתָּה

מִתָּנִיס חַוְנוֹתָה צְמִיחַתָּה: פָּרָטָה. סְנֻטְרָפָה מַחְיָה וְלִוְינָה יְכוֹלָה לְהַגְּרִימָה,
חוֹזֵק כָּה חֹלֵי צְבוֹדָה חַמוֹתָה: יְעַשֵּׂה לְכָל מַלְאָכָה. גַּס חַלְבָּ כְּבָרָה מוֹתָר
לְמַלְאָכָה, מַכְלָל זָכָר חַלְבָּ גְּבַלָּה וְטְרָפָה לְכָה, כִּי חַלְבָּ מוֹתָר לְפָנָן
בְּצָרָה מַהְוָה וְלִפְיָי סְכִיּוֹן לְסְקָרִיעָה כָּל סְלִמִּים, הַיְיָן חַלְבָּ צִיעַנְתָּה
לְמַלְאָכָה צְבָהָמָה, רַק חַלְבָּ גְּבַלָּה וְטְרָפָה, וְהַמְּרָה תּוֹרָה צְהֻעָפָי"י סְלִין חַלְבָּ
קְרָבָה חַכְלָלָה נְמַלְלָה, הַכָּל לְדוּרוֹת סְקוּמָר בְּצָרָה מַהְוָה, סְוִין כְּבָר
וְטְרָפָה, סְחַלְבָּגָה חַקְוָר גְּמִילָה וְמוֹתָר גְּמַלְלָכָה: וְאַכְלָל לְאַתְּבָלָהָה.
סְוִילְרָק לְהַמְּרָה, סְלִין יְעַלְתָּה עַל סְדֻעַת סְלִין חַקְוָר חַלְבָּגָה מִזְבְּצָעִים
סְמִקְרִיכִין מִמְּנָה חַלְבָּגָה לְהָ, וְהַיְיָן לְדוּרוֹת יְסִיחָה חַלְבָּגָה חַוְנוֹן מוֹתָר, לְפָנָן
סְמִיקָּה לוֹ דִין חַלְבָּגָה גְּבַלָּה וְטְרָפָה, צְהֻעָפָי"י סְגָס גְּמַדְגָּר הַיְיָן נְמוֹזָחָה, יְסִיחָה
חַקְוָר כְּרָת בְּחַלְבָּלָם, וְמִמְּנוֹן צְמַעַן חַלְבָּגָה חַוְנוֹן וְלִלוֹרוֹתָה: (כח) כִּי כָל אַכְלָל
חַלְבָּב. וּתְנַעַן טָעַם לְמַהְוָה הַזּוֹסָה חַלְבָּגָה גְּבַלָּה וְטְרָפָה לְחַלְבָּגָה שְׁעוֹלָה עַל כְּהִיאִים,
לְפִי סְלִין סְהִיאָר גְּעַנְוֹר שְׁעוֹלָל מְחַלְקָה גְּזָוָה, סְלִין כָּל חַוְנוֹן חַלְבָּגָה מִמְּנָה
הַצְּבָהָמָה חַבָּר יְקָרִיעָג מִמְּנָה סְמִקְרִיעָג קְרָבָן לְהָ, וְכְרָתָה סְנַפְּתָה סְסִיחָה, וְהַיְיָן
סְהִיאָר גִּין גְּקָדְצִים גִּין גְּמָולִין, וְהַיְיָן כּוֹנָת סְכַתּוֹג עַל חַוְנוֹן חַלְבָּגָה
סְקָרִיעָה גְּגָבוֹה, סִיחָה לוֹ נְוֹמֵר כִּי כָל חַוְנוֹן מִזְחָה סְגָלָמִים חַבָּר לְהָ,
כְּמוֹ סְלִמְרָה בְּפִיגּוֹל וְצְטוּמָהָה, עַכְצִיוֹן סְלִמְרָה מִן סְכָמָה חַבָּר יְקָרִיעָג מִמְּנָה:
הַמְּסָה לְהָ, הַיְיָן לוֹ פְּתָרוֹן חַלְבָּב כְּמוֹ מִמְּנִין הַצְּבָהָמָה:

piiske

- .1. אַנְּיִי הַפְּגַלְתִּי בְּךָ כְּלֹבֶרֶרֶי גַּסְמִיכָּה וְגַרְגִּיה וְגַסְמִיכָּה זֶה חַסְקָה?
- .2. אַיְךְ כְּלֹבֶרֶרֶי אַפְּיִין קַת הַכְּתָתוֹג כְּבָר אַיְמָנָס אַנְּקָכָה בְּךָ מִזְחָה סְרִיפָה?
- .3. גַּנְתָּה הַוִּזְרָק גַּפְנָוָה כְּבָר כִּי חַמְפָה סְרִיבָה סְוָסָר גַּבְכִּינְתָּה?
- .4. אַתָּה קִיאַי אַיְלָי כְּלֹבֶרֶרֶי גַּפְנָוָה כְּבָר כְּסָוק כָּה, וְאַתָּה אַזְגָּה?

* * *